

องค์ประกอบศิลปะพื้นฐาน การถ่ายภาพ

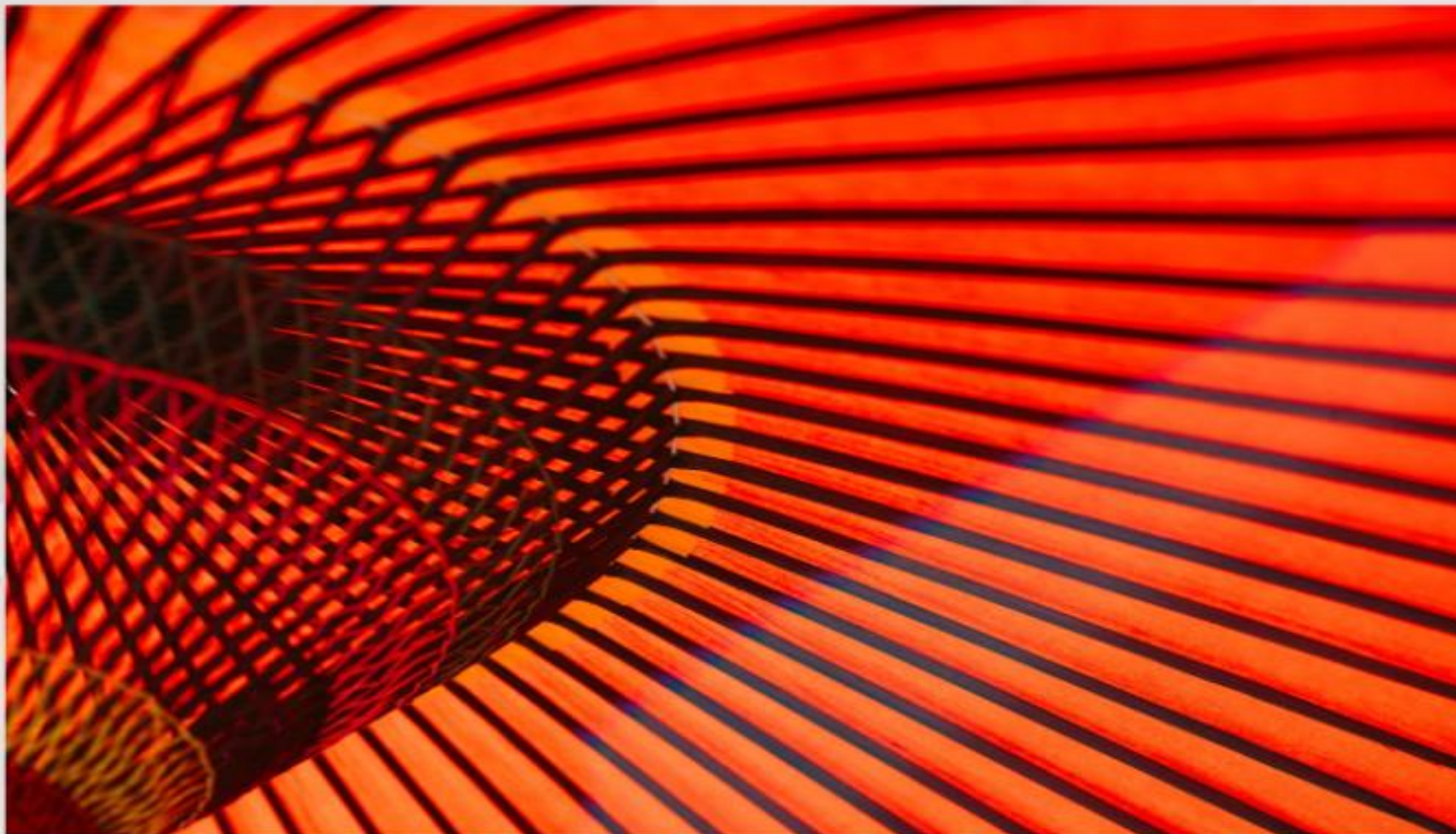
พศ.ดร.ศิลป์ชัย พูลคล้าย

จุด (Dot)

จุด คือ องค์ประกอบที่เล็กที่สุด **"จุด"** สามารถใช้เป็นจุดเด่นหรือส่วนประกอบของภาพได้ เมื่อนำ**"จุด"**มาเรียงต่อกัน สามารถสร้างจังหวะ พื้นที่หรือลวดลายได้ ภาพที่มีการใช้จุดเป็นส่วนประกอบ จะดูมีศิลปะละเอียดมากขึ้น

เส้น (Line)

คือ องค์ประกอบที่มีทิศทางมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด เราสามารถใช้เส้นเป็นส่วนประกอบหนึ่งของภาพ หรือใช้เส้นช่วยตีเส้นทิศทางการมองในภาพก็ได้

ระนาบ (Plane)

คือ องค์ประกอบที่เล่นเรื่องระยะและความลึก มีผลต่อมิติจากของภาพ ใช้ควบคุมจากหลัง/จากหน้าของภาพและพื้นที่ว่างได้อย่างเหมาะสม

รูปร่าง/รูปร่าง (Shape/Form)

คือ องค์ประกอบพื้นฐานที่พัฒนาต่อจากเส้น ให้เกิดเป็นรูปร่าง มีความหมาย เกิดความรู้สึกและใช้เล่าเรื่องราวในภาพ เหมาะกับการเป็นส่วนหลักและส่วนเสริมของภาพ

ขนาด / ระยะ / สัดส่วน (Size/Distance/Propotion)

คือ องค์ประกอบที่เล่นกับการเปรียบเทียบของวัตถุต่างๆในภาพ ความเล็กใหญ่ ใกล้เคียง เป็นสิ่งที่คนสามารถแยกแยะมองเห็นได้ง่าย ถ้าวางสัดส่วนของวัตถุแต่ละขนาดในภาพอย่างเหมาะสม จะช่วยสร้างความสวยงามของภาพได้อย่างมาก

สี (Color)

คือ องค์ประกอบที่ใช้แสดงออกทางอารมณ์ของภาพ สร้างความสวยงามในเชิงสีสันทัน ช่วยให้ดึงดูดสายตาจากผู้ช่วย
แยกแยะสิ่งต่างๆในภาพได้ง่าย ถ้ามีการใช้สีอย่างเหมาะสมและลงตัว

พื้นผิว (Texture)

คือ องค์ประกอบที่ใช้ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกจากพื้นผิวหรือลวดลายของวัตถุ สามารถสร้างความรู้สึก
เรื่องราว สร้างเอกลักษณ์ที่พิเศษ รวมถึงเป็นฉากของภาพได้ด้วย

ความโปร่งทึบ (Opacity)

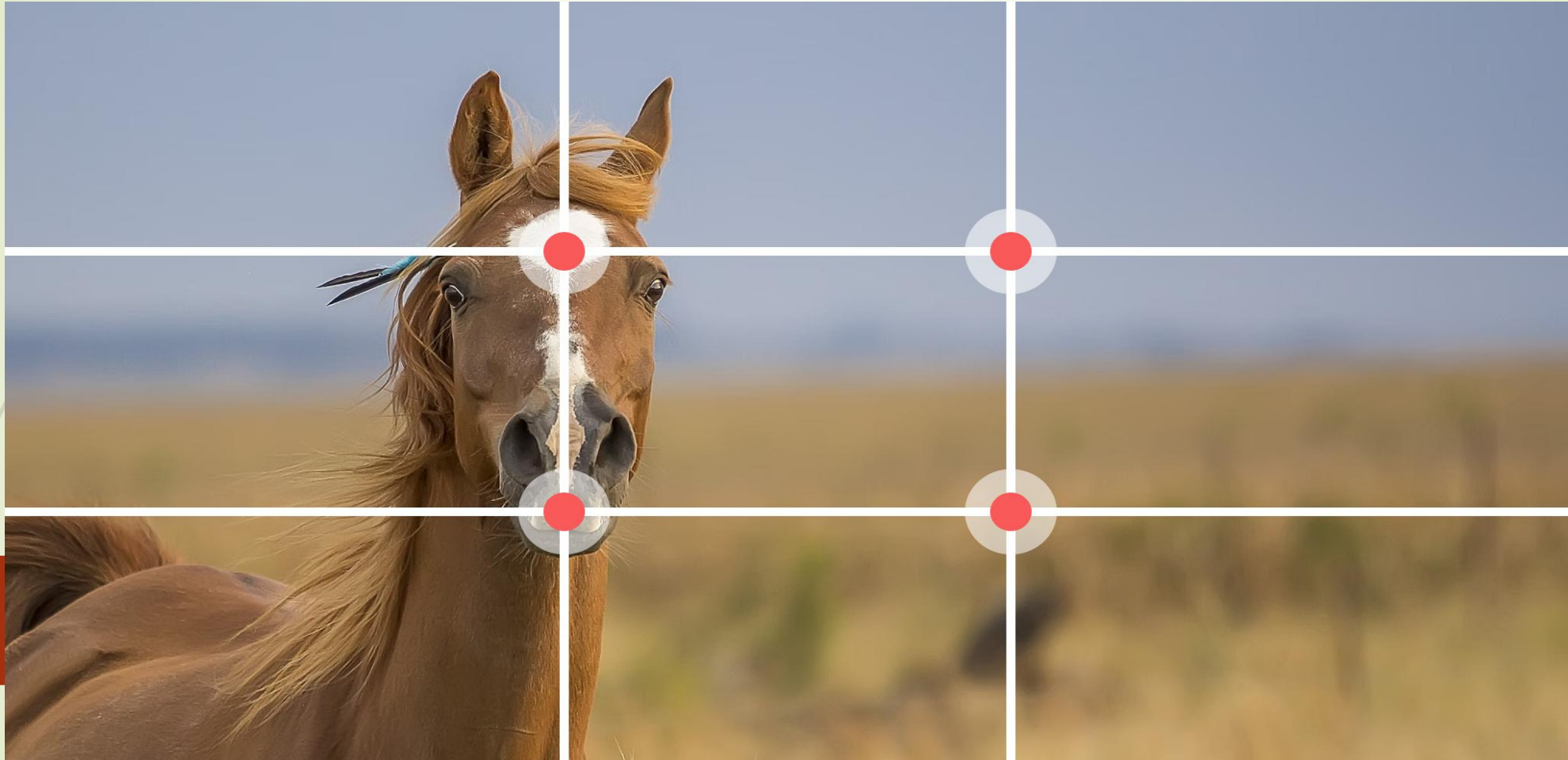
คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับระดับความใสเข้มของเนื้อหาวัตถุ ความโปร่งทึบจะส่งผลชัดเจนกับแสงเงาในภาพ ช่วยให้ภาพดูมีมิติที่แตกต่างออกไป รวมถึงการเชื่อมโยงกับวัตถุอื่นๆ ที่อยู่ข้างหลังจะทำให้เขาเห็นชัดหรือไม่ชัดก็ได้ นับเป็นอีกองค์ประกอบที่เป็นลูกเล่นให้กับภาพได้ไม่น้อย

แสง / เงา (Light/Shadow)

คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการทำงานของแสงเงา แสงเงาจะมีผลต่อความสว่าง ทิศทาง และพื้นที่แสงในภาพ ถ้าเราใช้แสงเงาในการถ่ายภาพได้ถูกต้อง ทำให้ภาพดูมีมิติอย่างมาก แสงเงายังส่งผลต่อสีและอารมณ์ความรู้สึกในภาพอีกด้วย

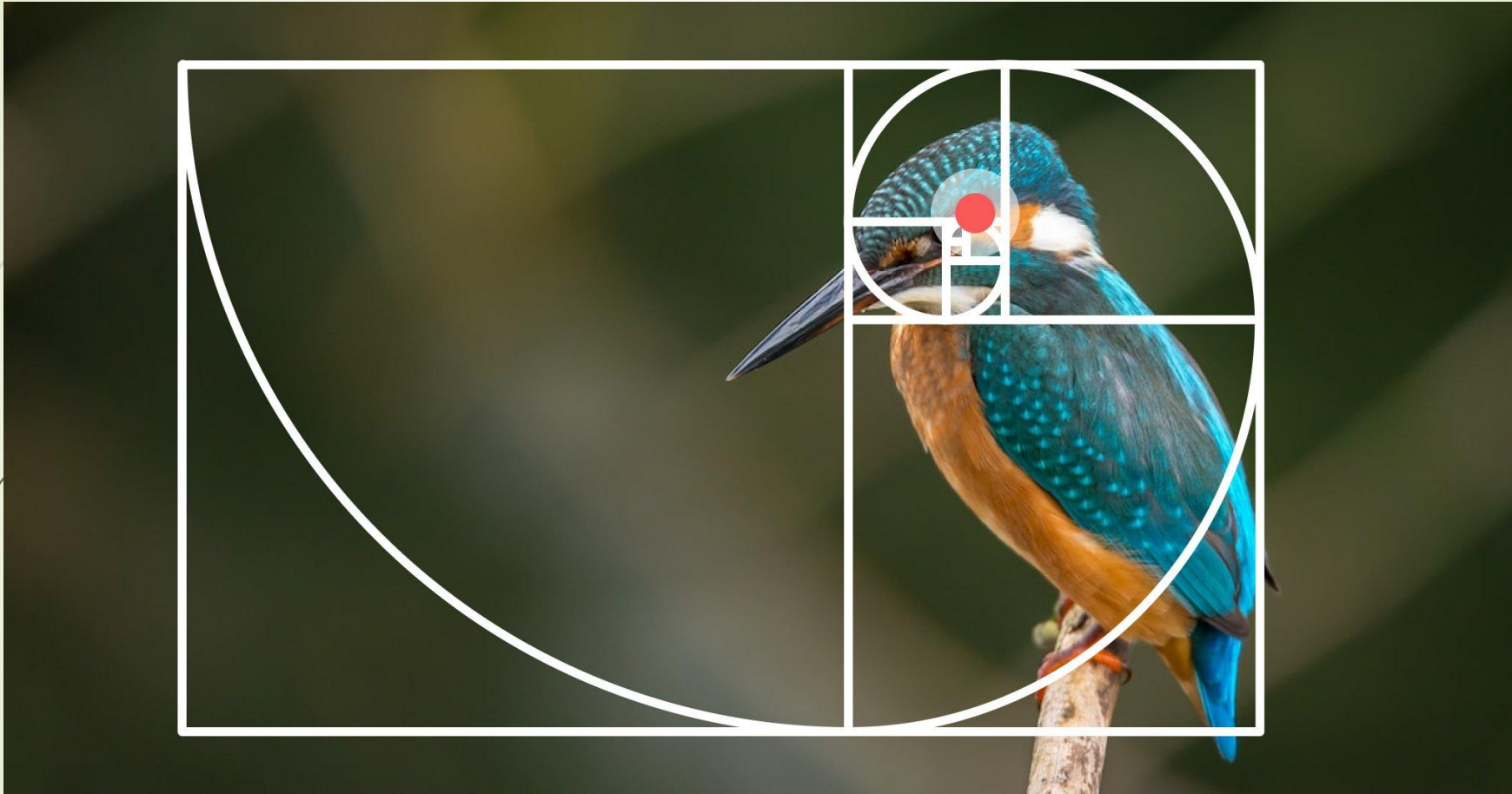
ກຸງສາມສ່ວນ

กฎสามส่วน

กฎสามส่วน (Rule of Thirds) เป็นหนึ่งในแนวทางการถ่ายภาพที่เป็นที่รู้จักมากที่สุด กฎนี้เกี่ยวข้องกับการแบ่งภาพของคุณออกเป็น 9 ส่วนในจินตนาการ โดยใช้เส้นแนวตั้งสองเส้นและเส้นแนวนอนสองเส้น จุดตัดของเส้นเหล่านี้และตัวเส้นเองเป็นตัวกำหนดพื้นที่ที่สำคัญที่สุดในการจัดองค์ประกอบภาพของคุณ กฎที่สำคัญของเทคนิคนี้คือจุดโฟกัส ซึ่งนำความสนใจของผู้ชมไปยังตัวแบบหลักของภาพ เมื่อถ่ายภาพ ลองจินตนาการว่าภาพถูกแบ่งออกเป็นสามส่วน และพยายามจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ตามแนวเส้นตารางและจุดตัด การทำเช่นนี้จะทำให้ได้ภาพถ่ายที่สมดุลและสะอาดตา กล้องบางรุ่นยังมีการตั้งค่าที่ซ้อนทับเส้นตารางไว้บนภาพ ช่วยให้ช่างภาพจัดองค์ประกอบภาพได้ง่ายดายยิ่งขึ้น

อัตราส่วนทองคำ

อัตราส่วนทองคำ

ในการถ่ายภาพ ศิลปินใช้เกลียวสีทองเพื่อสร้างองค์ประกอบภาพที่สวยงามสะดุดตา เกลียวสีทองคือชุดของสี่เหลี่ยมที่เรียงตามอัตราส่วนทองคำอันมหัศจรรย์ คุณสามารถพบเห็นส่วนโค้งที่หมุนวนผ่านกรอบในรูปแบบธรรมชาติมากมาย เช่น เปลือกหอยหรือดอกไม้ นี่อาจเป็นเหตุผลว่าทำไมผู้คนจึงมองว่าลวดลายเหล่านี้ดูน่าสนใจในการถ่ายภาพหรือการออกแบบ

ในการใช้อัตราส่วนทองคำในการถ่ายภาพของคุณ ให้วางองค์ประกอบที่มีรายละเอียดมากที่สุดในกรอบที่เล็กที่สุด และตรวจสอบให้แน่ใจว่าพื้นที่ที่เป็นจุดสนใจในภาพไม่เกินเส้นโค้ง วิธีนี้ช่วยให้คุณนำสายตาของผู้ชมไปรอบๆ ภาพอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างภาพถ่ายที่ดึงดูดสายตา

ຄຣອບ

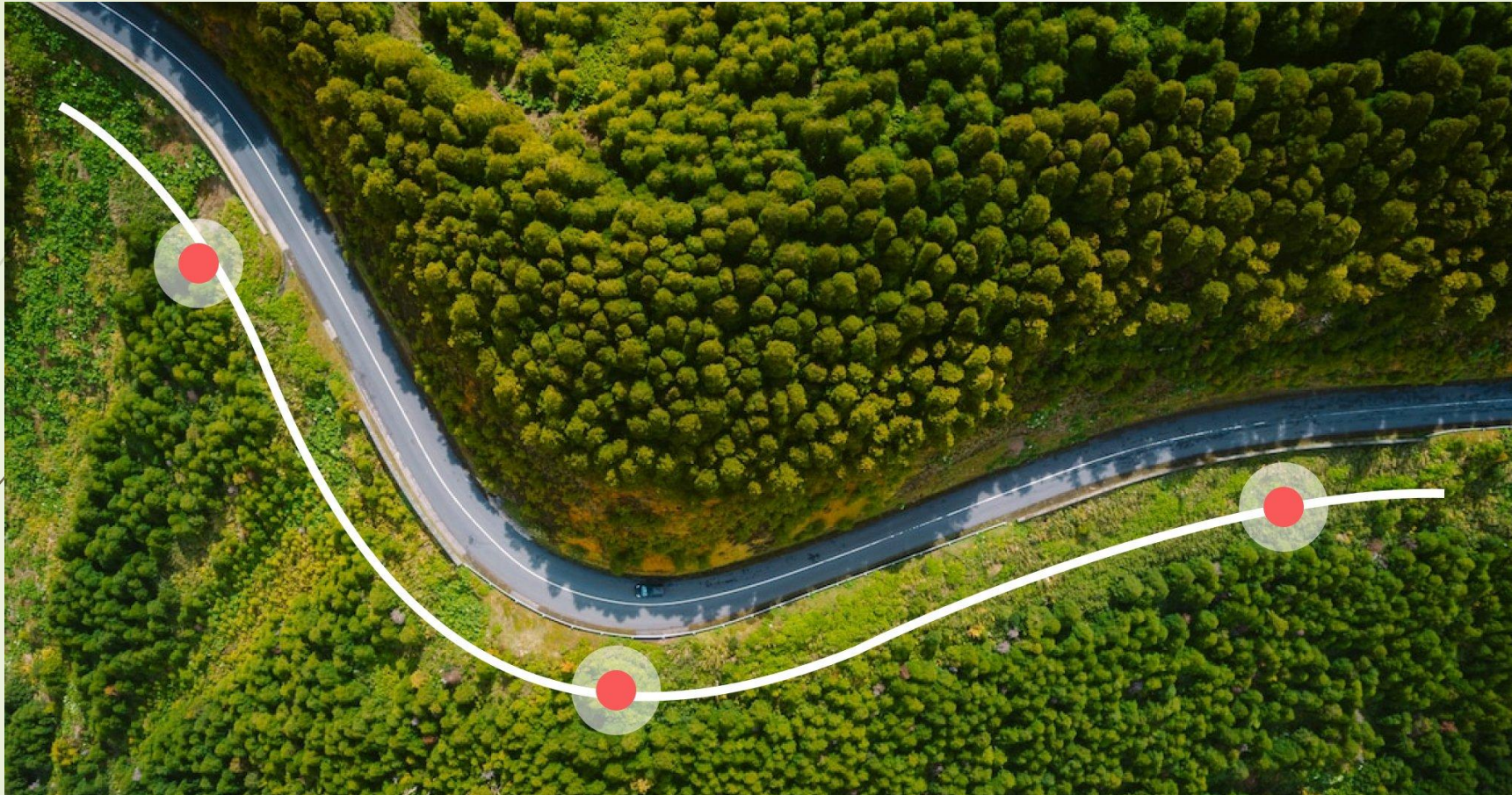

กรอบ

กฎการจัดองค์ประกอบภาพส่วนใหญ่มักมุ่งเน้นไปที่การดึงดูดความสนใจของผู้ชมไปยังส่วนที่สำคัญที่สุดของภาพ และกฎการจัดกรอบภาพก็ไม่มีข้อยกเว้น การจัดกรอบภาพคือการใช้องค์ประกอบต่างๆ ของฉาก เช่น ชัมประตุ หน้าต่าง ประตู กำแพง หรือใบไม้ เพื่อสร้างกรอบภาพ เทคนิคนี้ช่วยเพิ่มมิติความลึกและช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมไปยังจุดสนใจ

การจัดกรอบภาพช่วยให้ผู้ชมได้มองเห็นเบื้องหลังและเรียนรู้เรื่องราวของภาพได้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น ม่านที่ดึงออกหรือประตูที่เปิดบางส่วน อาจสร้างบรรยากาศลึกลับหรือเป็นส่วนตัว หากคุณประสบปัญหาในการหาแรงบันดาลใจจากกรอบธรรมชาติ ลองเปลี่ยนมุมมองและสร้างกรอบจากวัตถุรอบตัวคุณ เช่น แหวนหรือกรอบรูป

เส้นทางสายตา

เส้นทางสายตา

เส้นนำสายตา

เทคนิคเส้นนำสายตา (Leader Lines) มีความหมายทั้งหมด คือการจับภาพเส้นที่นำสายตาของผู้ชมผ่านภาพและดึงความสนใจไปยังองค์ประกอบสำคัญ เส้นนำสายตาสามารถเป็นอะไรก็ได้จากสภาพแวดล้อมรอบตัวคุณ เช่น ทางเดิน ถนน รั้ว สะพาน ต้นไม้ แม่น้ำ หรือแสงแดด นอกจากนี้ การวางองค์ประกอบสำคัญตามแนวหรือใกล้กับเส้นแนวนอนยังช่วยเสริมความสมดุลและดึงดูดสายตาของผู้ชมให้มองทะลุกรอบภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จัดวัตถุของคุณให้อยู่ตรงกลาง

จัดวัตถุของคุณให้อยู่ตรงกลาง

ตามกฎสามส่วน คุณควรหลีกเลี่ยงการวางวัตถุไว้ตรงกลางภาพ
อย่างไรก็ตาม บางครั้งการวางองค์ประกอบภาพไว้ตรงกลางภาพอาจทำ
ให้ภาพดูสมมาตรอย่างสมบูรณ์แบบอย่างน่าประหลาดใจ ตัวอย่างเช่น
การจัดองค์ประกอบภาพไว้ตรงกลางภาพสามารถสร้างความรู้สึก
ยิ่งใหญ่ให้กับวัตถุและทำให้วัตถุนั้นกลายเป็นจุดเด่นที่ดึงดูดสายตาผู้ชม

วัตถุที่เล็กหรือใหญ่เกินไปอาจทำให้สมดุลขององค์ประกอบภาพเสียไป
ควรสังเกตองค์ประกอบรอบข้างและปรับสัดส่วนหากองค์ประกอบ
เหล่านั้นหนักเกินไปจนทำให้น้ำหนักของวัตถุในภาพดูหนักเกินไป

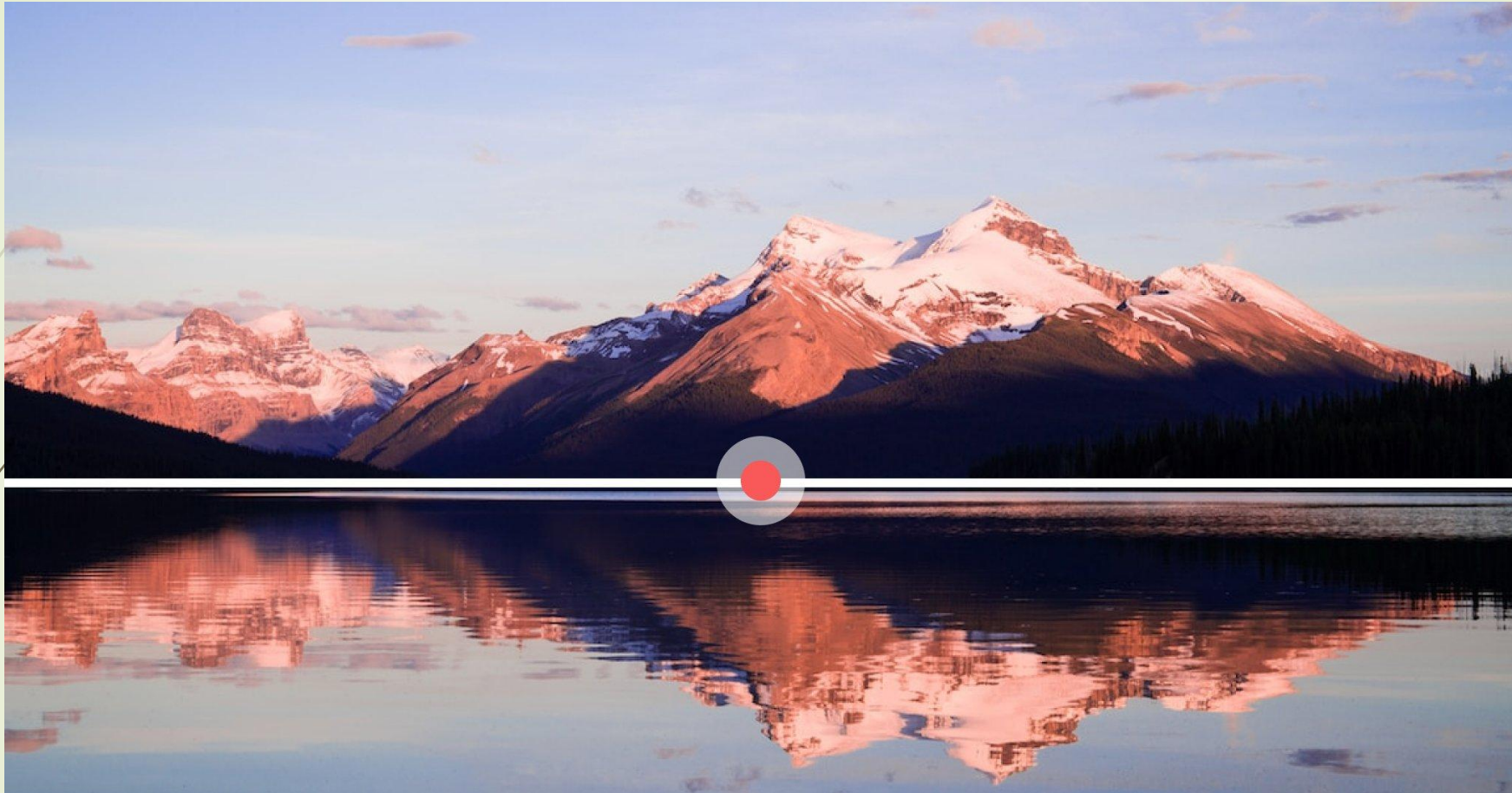
มองหารูปสามเหลี่ยม

มองหารูปสามเหลี่ยม

สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับรูปสามเหลี่ยมคือมันสามารถมั่นคงและไม่มั่นคงได้ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่รูปชี้ เมื่อถ่ายภาพ ให้มองหารูปสามเหลี่ยมที่เป็นไปได้ เช่น อาคารหรือสะพาน วัตถุเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างเป็น สามเหลี่ยมด้วยซ้ำ คุณสามารถสื่อถึงรูปสามเหลี่ยมในองค์ประกอบภาพ ได้โดยใช้จุดสนใจ 3 จุดใดๆ ก็ได้ในภาพที่ไม่อยู่บนเส้นเดียวกัน องค์ประกอบภาพที่ใช้รูปสามเหลี่ยมคว้ามักจะสื่อถึงความตึงเครียดและ พลังขับเคลื่อน ในขณะที่องค์ประกอบภาพที่ใช้รูปสามเหลี่ยมหงายจะสื่อ ถึงความมั่นใจและความมั่นคง

ສະມາຖຣ

สมมาตร

เราสังเกตเห็นความสมมาตรได้ในธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นกลีบดอกไม้ ปลาดาว เปลือกหอย หรือเกล็ดหิมะ ในการถ่ายภาพ ความสมมาตรจะปรากฏขึ้นเมื่อองค์ประกอบภาพบางส่วนสะท้อนซึ่งกันและกัน ผู้คนเชื่อมโยงความสมมาตรเข้ากับสัดส่วนและความสมดุล และมักถูกดึงดูดไปที่ภาพที่ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย สมบูรณ์แบบทางสายตา และกลมกลืน

ประเภทสมมาตรพื้นฐานที่สุดคือสมมาตรทวิภาคี ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อองค์ประกอบภาพถูกแบ่งแนวนอนหรือแนวตั้งออกเป็นสองส่วนที่สะท้อนกัน ในการสร้างสมมาตรนี้ ให้จินตนาการถึงเส้นแนวนอนหรือแนวตั้งที่กึ่งกลางขององค์ประกอบภาพ และตรวจสอบให้แน่ใจว่าภาพสองส่วนมีลักษณะเหมือนกันและสมดุลกัน

ເສັ້ນທາງແຍງມຸມ

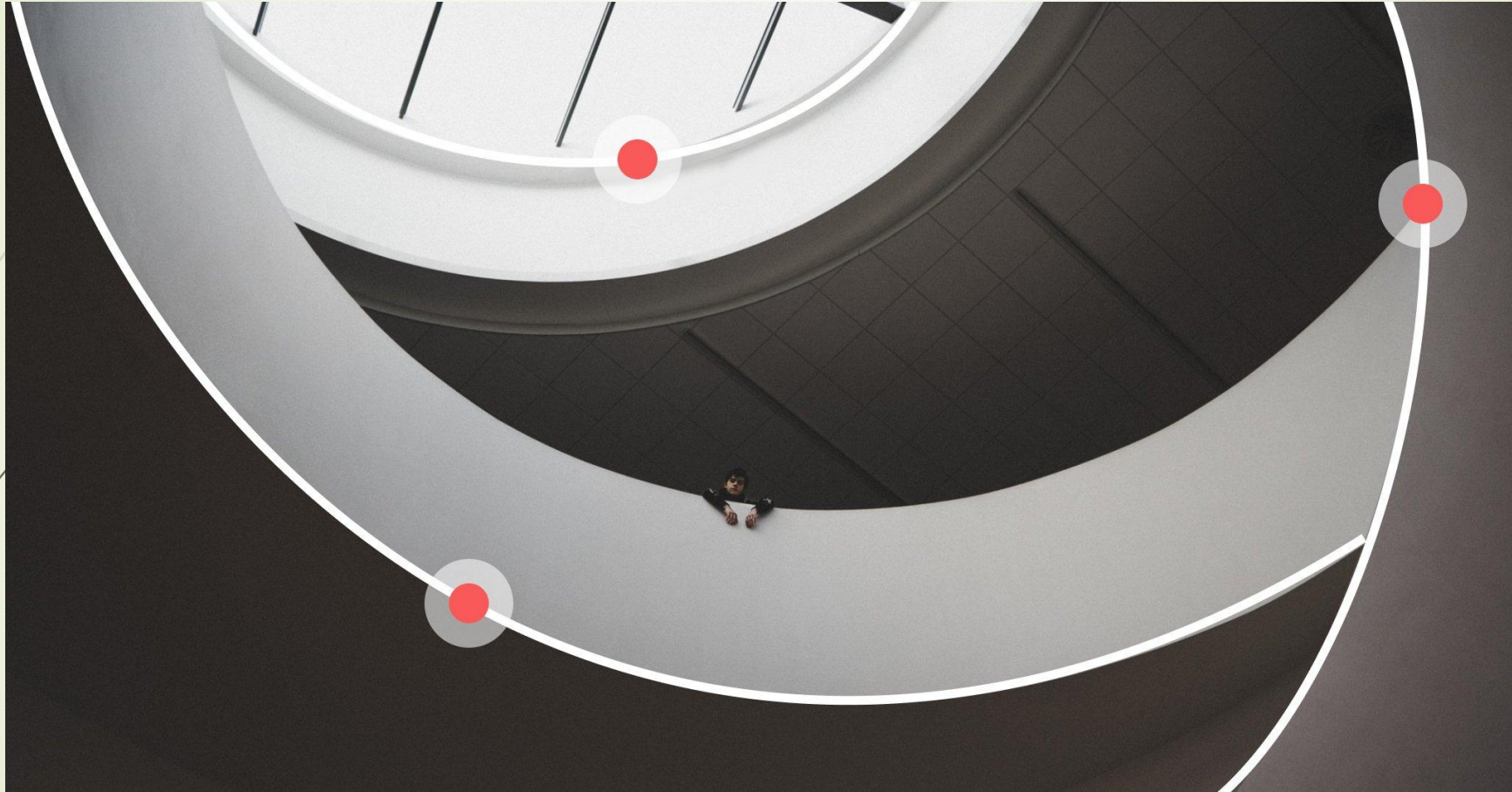
เส้นทแยงมุม

ในขณะที่เส้นตรงแนวตั้งและแนวนอนให้ความรู้สึกมั่นคงและมั่นคง เส้นทแยงมุมกลับให้ความรู้สึกไม่สมดุล ตั้งเครียด และเคลื่อนไหว ภาพที่ใช้องค์ประกอบแนวทแยงมุมให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวามากกว่า ด้วยมุมมองที่เน้นย้ำและความรู้สึกลึกลับ องค์ประกอบภาพที่ดีมักเกี่ยวข้องกับการสร้างสมดุลขององค์ประกอบเหล่านี้เพื่อสร้างภาพที่ดึงดูดสายตา

มีหลายวิธีในการใส่เส้นทแยงมุมในการถ่ายภาพของคุณ:

- การใช้เส้นทแยงมุมจริง (ถนน สถาปัตยกรรม)
- การจัดวางวัตถุตามเส้นทแยงมุมในจินตนาการในช็อต
- การสร้างเส้นทแยงมุมด้วยช่องมองภาพของกล้อง

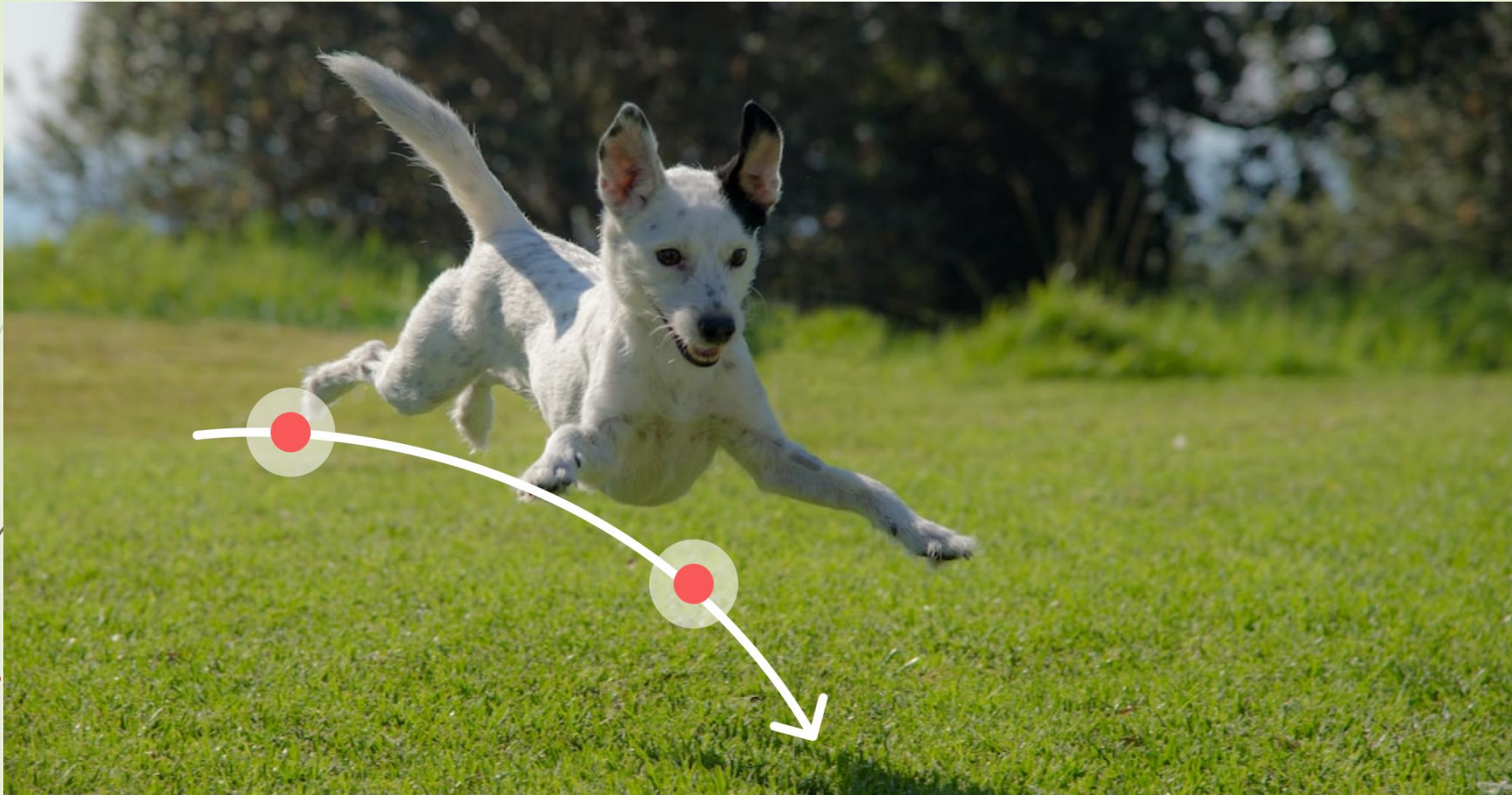
เส้นโค้ง

เส้นโค้ง

แม้ว่าเส้นตรงจะสื่อถึงการเคลื่อนไหว แต่เส้นโค้งกลับให้ผลตรงกันข้าม คือทำให้ภาพถ่ายดูช้าลงและให้ความรู้สึกเหมือนเวลาผ่านไป เส้นโค้งยังสามารถนำพาผู้ชมไปยังจุดที่น่าสนใจในฉาก และโดยทั่วไปแล้วจะดูสง่างามและสงบสุขมากกว่าเส้นประเภทอื่นๆ เส้นโค้งที่หมุนวนไปมานั้นสร้างความประทับใจที่น่าหลงใหลราวกับถูกสะกดจิตให้กับผู้ชม โลกเต็มไปด้วยเส้นเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเนินเขา คลื่นทะเล ถนนและเส้นทาง ต้นไม้และดอกไม้ รอยพับผ้า คุณจะสังเกตเห็นได้ทันทีเมื่อเริ่มมองหา การจัดวางเส้นโค้งตามกฎสามส่วนจะทำให้ตัวแบบดูโดดเด่นยิ่งขึ้น การใช้เส้นนำสายตาสามารถเสริมองค์ประกอบภาพให้ดียิ่งขึ้น โดยการนำสายตาของผู้ชมผ่านภาพถ่าย

เส้นที่มองไม่เห็น

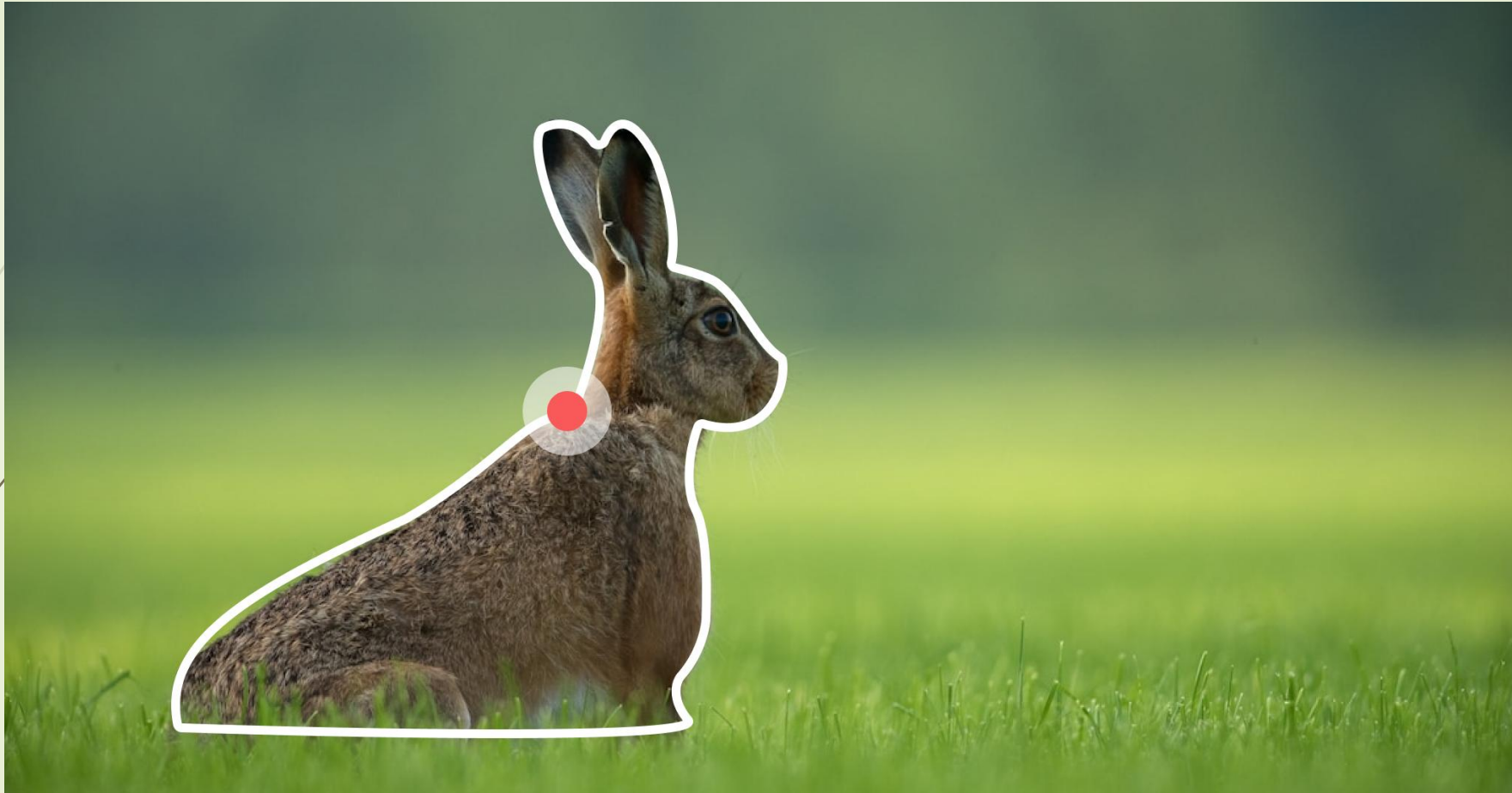
เส้นที่มองไม่เห็น

หลายสิ่งในการถ่ายภาพยังคงมีความละเอียดอ่อนเพื่อศิลปะ ด้วยเหตุนี้ เส้นในฉากจึงไม่จำเป็นต้องเป็นเส้นจริง ๆ เช่น ถนน ชายหาด หรือกิ่งไม้ คุณสามารถสร้างเส้นที่สื่อถึงหรือมองไม่เห็นได้โดยการจัดเรียงองค์ประกอบที่คล้ายกันในเส้น เช่น ก้อนกรวดบนชายหาดหรือฝูงปลา แล้วปล่อยให้จินตนาการวาดส่วนที่เหลือ

ตัวอย่างทั่วไปของเส้นที่มองไม่เห็น ได้แก่:

การทำซ้ำองค์ประกอบต่างๆ เช่น ต้นไม้ เสาไฟ ดวงดาว ผู้คนในแถว ฯลฯ
การจ้องมองของบุคคลหรือการชี้นิ้วที่ทำให้เรามองไปในทิศทางเดียวกันโดยไม่รู้ตัว
เส้นแนวนอนที่สื่อถึงกันทำให้องค์ประกอบภาพดูมั่นคงและกลมกลืน

พื้นที่ว่าง

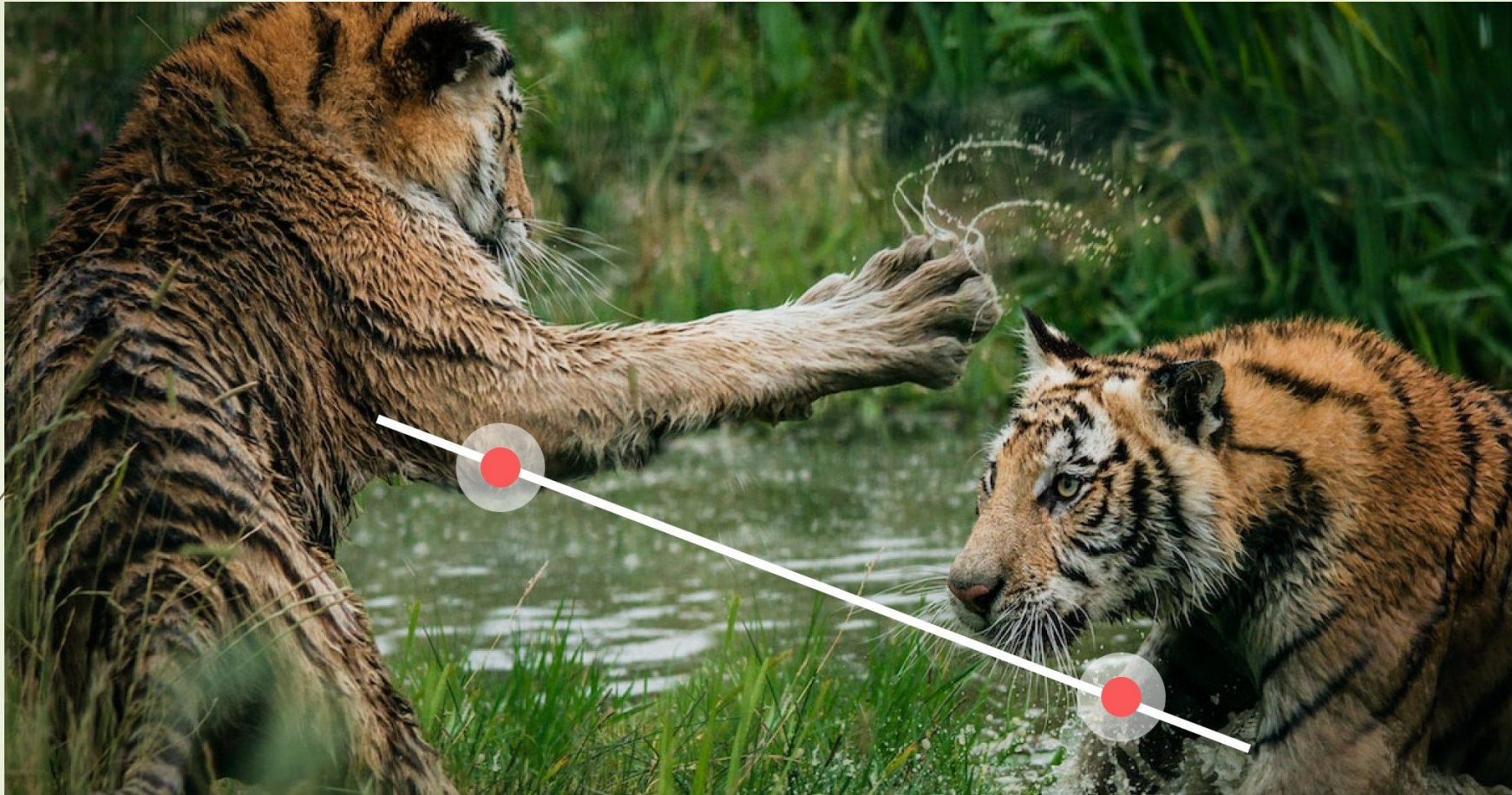
พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างไว้รอบๆ ตัวแบบจำนวนมากจะช่วยสร้างความรู้สึกเรียบง่ายและมีนิมอล ช่องว่างขนาดใหญ่ที่ว่างเปล่าของ "อากาศ" จะสร้างพื้นที่ให้ตัวแบบเคลื่อนไหว พื้นที่ว่างยังดึงดูดสายตาผู้ชมและสร้างจุดสนใจที่ชัดเจนให้กับตัวแบบหลักโดยไม่มีสิ่งรบกวน ภาพเหล่านี้สร้างอารมณ์อันทรงพลังของความยิ่งใหญ่ รวมถึงความเหงาและความสันโดษ

ช่างภาพมักจะถ่ายทอดภาพพื้นที่ว่างโดยใช้ท้องฟ้า น้ำ หรือพื้นดิน อย่างไรก็ตาม พื้นที่ว่างไม่ได้หมายความว่าไม่มีองค์ประกอบอื่นๆ อยู่ในฉากนั้น แนวคิดคือพื้นที่ว่างไม่ควรดึงความสนใจของผู้ชมจากตัวแบบ

การเล่นกับสัดส่วนและใช้สิ่งของขนาดเล็ก เช่น รูปร่างคนหรือสัตว์ กับพื้นที่ว่างที่กว้างขวาง อาจส่งผลให้ได้ภาพถ่ายที่สวยงามดึงดูดสายตาของผู้ชมได้

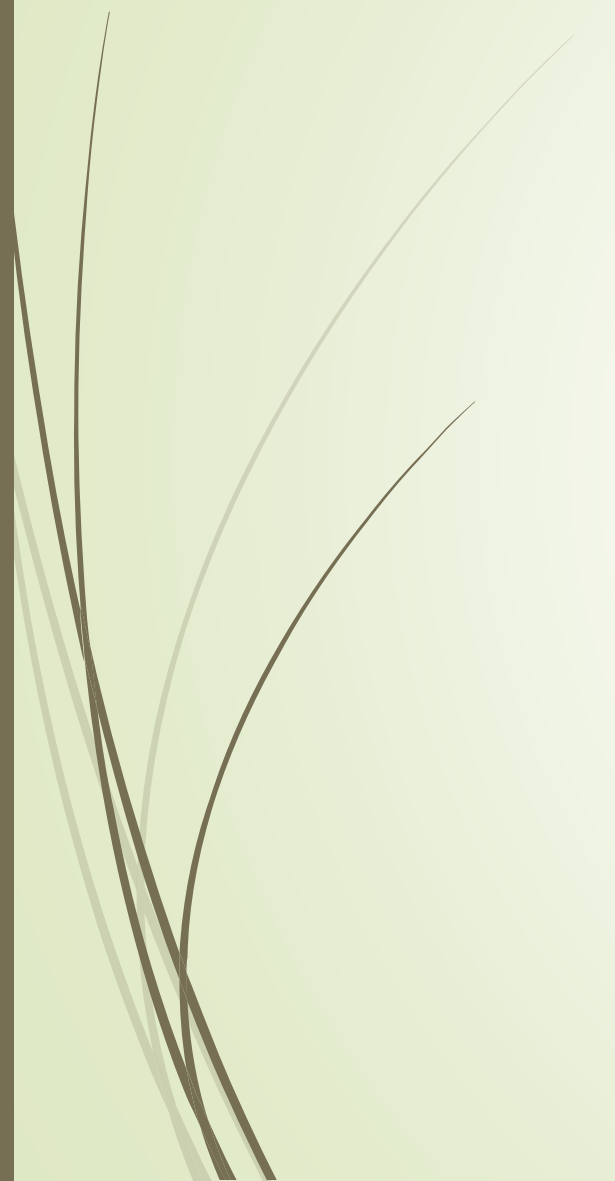
ปฏิสัมพันธ์

ปฏิสัมพันธ์

ภาพถ่ายที่ดีจะบันทึกช่วงเวลาสำคัญๆ ได้ ภาพถ่ายที่ยอดเยียมจะเล่าเรื่องราว: สิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่ช่างภาพจะถ่ายภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และสิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังจากนั้น

การเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือวัตถุต่างๆ จะทำให้ผู้ชมรู้สึกมีตัวตนอยู่ ณ ขณะนั้น ราวกับเป็นส่วนหนึ่งของฉากนั้นๆ ปฏิสัมพันธ์มีหลายรูปแบบ เช่น การสัมผัส การสบตา การมองไปในทิศทางเดียวกัน และการเคลื่อนไหวเข้าหาหรือออกจากกัน และอื่นๆ

THE END